

**การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2**
**Academic Administration regarding Development of Learning Process in
Education age 4.0 of the Schools under the Office of Ubon Ratchathani
Primary Education Service Area 2**

สุพรรณษา แสงจันทร์นวล¹, เกริกไกร แก้วล้วน² และชวนคิด มะเสนะ³

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โทรศัพท์ 095-8824185 e-mail: Supransa_18@hotmail.com

²ดร., อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ผศ.ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 (2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน (3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 426 คน ได้มาโดยการเทียบเคียงตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) สูง จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 แบบสอบถามปลายเปิด และแบบการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t และการทดสอบค่า F

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01
3. ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบดังนี้ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหา คือ ครูขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะกระบวนการคิด การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยี แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ควรมีการอบรมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยี การใช้ทักษะ

กระบวนการคิด กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย 2) ด้านการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ ปัญหา คือ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้มีสภาพทรุดโทรม และไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ คือ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอ และส่งเสริมให้ครูได้ผลิตและจัดหาสื่อที่ทันสมัย การซ่อมบำรุงบูรณะแหล่งเรียนรู้ และใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 3) ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการในการวิเคราะห์ การปรับปรุงเครื่องมือ ประเมินผลยังไม่มีหลากหลาย โรงเรียนยังไม่มีกรอบเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล แนวทางการวัดและประเมินผล คือ ควรส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัด และการประเมินผลที่หลากหลาย ควรมีการกำหนดเกณฑ์การวัด และประเมินผล การอบรมพัฒนาครูเกี่ยวกับการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู ปัญหา คือ ครูขาดความรู้ทางด้านทักษะการใช้ไอซีที การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูสอนไม่ตรงวิชาเอกและความถนัด แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาครู คือ ควรมีการจัดอบรมในการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาทักษะการใช้ไอซีที การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

คำสำคัญ : สภาพ, ปัญหาและแนวทาง, การบริหารงานวิชาการ, การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในยุคการศึกษา 4.0

Abstract

The objectives of the research were to (1) study the academic administration regarding learning process development in Education age 4.0 ; (2) compare the academic administration regarding learning process development in Education age 4.0, classified by position, educational background and work experience; (3) study problems and guidelines the academic administration regarding learning process development in Education age 4.0. The sample used in the research comprised of 426 school administrators and teachers located in Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 2, results were obtained by comparing with the Krejcie and Morgan tables. The target groups used for collecting quality data using in-depth interviews with 3 school administrators with high national test scores (O-NET) selected for purposive sampling.

The research instrument was a five-scale rating questionnaire with a confidence value equivalent to .98, open-ended questionnaire and interview forms. The statistics used for data analysis are content synthesis, percentage, mean, qualitative synthesis, t-test and F-test.

The research findings were as follows.

1. The academic administration in learning process development in Education age 4.0 was found to be at a high level.
2. The comparison of the academic administration conditions in the development of learning process in Education age 4.0; classified by position, educational background and work experience were statistically significant difference at .01 level in overall and in each aspect.

3. The problems and guidelines for the administration of learning process development in Education age 4.0, it was found as follows: 1) In the organization of learning activities, the problems were that teachers lacked experience in organizing learning activities that use thinking skills, various processes in teaching and learning management, English language skills and skills in using the internet and technology therefore should have skills training in using English, using technology, using thinking process skills, variety of teaching the learning process. 2) Regarding the promotion of media and learning sources, the media and learning sources are disrepair and not enough to organize learning activities therefore administrators should providing the media and technology for sufficient education and encourage teacher to produce and procure modern media, maintenance and use sources to learn in the community. 3) Measurement and evaluation the problem were that teachers lack knowledge and understanding in the analysis process and improve tools evaluation is not yet diverse, the school does not have training on measurement and evaluation therefore should encourage teachers use a variety of measuring and evaluation tools, should be defining measurement and evaluation criteria, teacher development training about actual measurement and evaluation. 4) Regarding teacher promotion and development, the problem were that teachers lack knowledge of ITT skills, use of technology media in organizing learning activities, teachers do not match the major and aptitude therefore there should be training in the development of teaching and learning, develop skills in using ICT, use of technology media in organizing various learning activities and arrange teachers to teach to suit the knowledge and ability.

Keywords: Conditions, Problems and Guidelines, Academic Administration, Development of Learning Processes in Education age 4.0

1. บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่โลกยุคดิจิทัล มีการขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตไปสู่ภาคบริการมาก เป้าหมายสำคัญของ Thailand 4.0 คือ การขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” กล่าวคือการทำให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง และมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง โดยเฉพาะ คนหรือทรัพยากรมนุษย์นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และมีความจำเป็นมากที่สุด เพราะเป็นแหล่งความรู้ และกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ โดยการเป็นผู้ที่นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งการที่จะพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถได้นั้น ด้านระบบการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนและก้าวสู่ “การศึกษา 4.0” เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของบุคคล (เสาวลักษณ์ พิสิษฐ์ไพบูลย์ และคณะ, 2559)

การศึกษาในยุค 4.0 ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะในส่วนของผู้เรียนต้องสอนให้มี “ความรู้คู่คุณธรรมและมีทักษะในศตวรรษที่ 21” ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ การสื่อสาร การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์และปัญญาประดิษฐ์ การคิดคำนวณ การสร้างอาชีพและการ

เรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามการศึกษาไทยในยุค 4.0 จะไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้ถ้าไม่มีการพัฒนาการศึกษา หรือการบริหารการศึกษาที่ดี ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดัน และพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559) การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาในยุค 4.0 เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง นักเรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี (ธีระ รุญเจริญ, 2553, น. 7-9) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะเป็นสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่าการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้นส่วนใหญ่เกิดจากการบริหารงานวิชาการ ที่เป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้องจะต้องอาศัยในเรื่องการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นขอบข่ายหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ปัญหา และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (จันทราณี สงวนนาม, 2545, น. 61-62) ดังนั้นการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้จัดการเรียนรู้ จะต้องอาศัยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้ไปในทิศทางเชิงสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น และการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอน และทำหน้าที่ครูฝ่ายวิชาการ เห็นความสำคัญของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา และการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในยุคการศึกษา 4.0 สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เพื่อทราบข้อมูลการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในยุคการศึกษา 4.0 ของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

3. สมมุติฐานของงานวิจัย

สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานมีความแตกต่างกัน

4. ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการส่งเสริมและการพัฒนาครู

2. **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 217 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 162 คน และครูผู้สอน 1,572 คน รวมทั้งสิ้น 1,734 คน

3. **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบกับตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จำนวน 426 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 119 คน และครูผู้สอน 307 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) แบ่งกลุ่มตามที่ตั้งของโรงเรียนโดยการเทียบสัดส่วน

4. **กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์** กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารที่เป็นโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

5. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ประกอบด้วย 1) สถานะภาพด้านตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน) และครูผู้สอน 2) วุฒิการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรี และปริญญาโทขึ้นไป 3) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ น้อยกว่า 10 ปี, ตั้งแต่ 10 - 20 ปี และมากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) การส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ 3) การวัดผลและประเมินผล และ 4) การส่งเสริมและการพัฒนาครู

5. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 426

คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เป็นเป็นลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษา ใช้สถิติ t-test (Independent Sample) และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA : F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

2. ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 426 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นปลายเปิด (Open-Ended) และกลุ่มเป้าหมายผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โรงเรียนมีผลการทดสอบแห่งชาติ (O-net) สูง จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6. ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับ ประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 10-20 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 20 ปีขึ้นไป แตกต่างกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการวัดผลและประเมินผล ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับ ประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 10-20 ปี แตกต่างกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 และด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี กับ ประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 10-20 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู และด้านการวัดผลและประเมินผล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2

3.1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีปัญหาและแนวทางดังนี้

3.1.1 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้ ครูขาดประสบการณ์ทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะกระบวนการคิด กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทักษะภาษาอังกฤษ และทักษะการใช้อินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยี จำนวนครูไม่ครบชั้น และครูสอนไม่ตรงรายวิชา

3.1.2 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ โรงเรียนควรมีการอบรมพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จาก DLTV ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้สื่ออุปกรณ์เท่าที่มี และใช้สื่อจากอินเทอร์เน็ต ใช้คอมพิวเตอร์ของครูเชื่อมต่อโทรทัศน์เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้มากขึ้น

3.2. ด้านการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีปัญหาและแนวทางดังนี้

3.2.1 ปัญหาด้านการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ ดังนี้ ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ จัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากผู้บริหาร ขาดความรู้และทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี สื่อ และแหล่งเรียนรู้มีสภาพทรุดโทรม

3.2.2 แนวทางการส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ ดังนี้ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ด้วยการวางแผนการจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อ และการซ่อมบำรุง และการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหา และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อีกทั้งเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญด้านสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแก่ครูอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน ผู้บริหารควรปรับปรุง บูรณะแหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและหาแหล่งเรียนรู้ใหม่

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล มีปัญหาและแนวทางดังนี้

3.3.1 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเทคนิคกระบวนการในการวิเคราะห์ และปรับปรุงเครื่องมือ วิธีการวัดผล ประเมินผลยังไม่มี ความหลากหลาย ครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดผล ประเมินผลทำให้การวัดผลประเมินผลแต่ละวิชาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โรงเรียนไม่มีการจัดอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล และครูขาดความรู้ความเข้าใจในเทคนิคกระบวนการในการวิเคราะห์ และปรับปรุงเครื่องมือ วิธีการวัดผล ประเมินผลยังไม่มี ความหลากหลาย

3.3.2 แนวทางการวัดผลและประเมินผล ดังนี้ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมและพัฒนาครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลโดยการจัดฝึกอบรม จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการบันทึกรายงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

3.4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู มีปัญหาและแนวทาง ดังนี้

3.4.1 ปัญหาด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู คือ ครูขาดความรู้ทางด้านทักษะการใช้ไอซีที การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ตรงตามวิชาเอก และความถนัด ผู้บริหารจัดวางแผนกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา อาจเนื่องจากฝ่ายบริหารมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการบริหารงาน รวมถึงครูยังขาดความรู้เกี่ยวกับการนำผลนิเทศไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

3.4.2 แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาครู ดังนี้ ควรส่งเสริมและพัฒนาครูโดยการจัดอบรมในการพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาทักษะการใช้ไอซีที การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ตรงตามวิชาเอก และความถนัด ควรมีการนิเทศติดตามการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

7. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 มีข้ออภิปรายดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก อาจเพราะว่ามีนโยบายให้โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของตรีโชค กางกัน (2552, น. 95-102) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนด้านการเรียนการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ภูคงคา (2557, น. 68-74) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนท่าคันโท อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มี วุฒิมหาบัณฑิต แตกต่างกัน ต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในระดับสูง ได้สัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้ที่เจาะลึก และชัดเจนและทันสมัยมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีจึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อุไรรัตน์ ภูคงคา (2557, น. 70-74) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนท่าคันโท อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน ต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเป็นเพราะ ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการครูต่างกัน น่าจะส่งผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน มีแนวทางในการปฏิบัติงานต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการบริหารงานด้านต่างๆ ในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศนา สีเงิน (2559, น. 72-74) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งอาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมานาน กับครูที่เพิ่งบรรจุเข้ามาสอน มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน มีทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ผู้มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า มีความกระตือรือร้นความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอยู่เสมอ แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ในการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่ที่ที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย นิลวรรณ วัฒนา (2556, น. 108-114) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการแตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 ดังนี้

3.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูขาดประสบการณ์ทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะกระบวนการคิด การเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งผลกระทบต่อ ผู้เรียนโดยตรง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันการจัดการศึกษาได้เปลี่ยนบทบาทครูจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ มาเป็นผู้คอยชี้แนะและสนับสนุน (Coaching and Monitoring) ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ครูยังขาดประสบการณ์ทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะ กระบวนการคิด การเรียนการสอนที่หลากหลาย ดังนั้น ควรมีการอบรมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และการใช้ เทคโนโลยี การใช้ทักษะกระบวนการคิด กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, น. 110-116) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัญหา และแนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 พบว่า ครูขาดการพัฒนาให้มีทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และขาดการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบเดิม ยังคงคิดว่าครู คือ ผู้มี บทบาทหลักในการจัดการเรียนการสอนแต่เพียงผู้เดียวโดยไม่สนใจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน และไม่สนองความต้องการของนักเรียนในการ จัดการศึกษา ซึ่งขัดกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยใช้ เทคนิควิธีการสอนที่มีอยู่ในตัวครู และความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผ่าน กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่หลากหลาย

3.2 ด้านส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้ จัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไม่ เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ครูขาดความรู้และทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาครูขาดการใช้แหล่งเรียนรู้ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ยังไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ขาดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ไม่ให้ความสำคัญกับการนำแหล่งเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการ เรียนการสอน ขาดการกำกับ การติดตามการพัฒนาแหล่งเรียนรู้จากผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอ และส่งเสริมให้ครูได้ผลิตและจัดหาสื่อที่ทันสมัย การซ่อมบำรุงบูรณะ แหล่งเรียนรู้ และใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตยา จุลละมณฑล (2557, น. 110-117) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ครูขาดทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี ไม่มีความรู้ในการ นำสื่อเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องในการสร้าง เครื่องมือให้ได้มาตรฐาน ขาดการกำหนดระเบียบ และแนวปฏิบัติต่างๆ ในการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า การวัดและการประเมินตามสภาพจริงเป็นเรื่องที่ละเอียด ซับซ้อน จึงทำให้ครูยังไม่เข้าใจในเรื่อง การวัดและประเมินผลเท่าที่ควร ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัด และการประเมินผลที่หลากหลาย ควรมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล การอบรมพัฒนาครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารินทร์ โคษา (2555, น. 110-121) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายอำเภอวังน้ำ เย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวัดและประเมินผล การประเมินผลแต่ละรายวิชาควรเน้นการประเมินตามสภาพจริง จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็น ระบบ มีการบันทึกรายงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูพัฒนา เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

3.4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู ครูขาดความรู้ทางด้านทักษะการใช้ไอซีที การใช้สื่อเทคโนโลยี ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก และความกดดัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบันต้องอาศัยสื่อ และเทคโนโลยีแบบใหม่ที่ทันสมัยมากขึ้น จึงทำให้ครูยังไม่สามารถใช้สื่อไอซีทีได้เท่าที่ควร และโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้จำนวนครูไม่เพียงพอ ดังนั้น ควรมีการจัดอบรมในการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาทักษะการใช้ไอซีที การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับการวิจัยของ ดอกฝ้าย ทศเกตุ (2553, น. 53-60) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นั้น โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการใช้สื่อ สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาควรมีการนิเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่องสม่ำเสมอ

8. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นั้น ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นี้ให้เข้าใจ และตระหนักถึงประโยชน์ และความสำคัญของการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นี้ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในยุค 4.0

2. ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นั้น ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่าด้านการส่งเสริมและการพัฒนาครู มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ควรพัฒนาทักษะการใช้ไอซีที การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ตรงตามวิชาเอก และความกดดัน เพื่อการพัฒนาการศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 ที่มั่นคงและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นั้น ในยุคการศึกษา 4.0 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปนี้

1. ควรศึกษาควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นั้น ในยุคการศึกษา 4.0 เพื่อจะทำให้การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นี้มีประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษารูปแบบ และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้นั้น ในยุคการศึกษา 4.0 เช่น การศึกษา หรือหลักสูตรสถานศึกษาในยุค Thailand 4.0 บทบาทของครูผู้สอน และนักเรียนในยุค Thailand 4.0 เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

9. เอกสารอ้างอิง

กฤตยา จุลละมณฑล. (2557). *ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จันทรานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุค พอยท.
- ดอกฝ้าย พัดเกตุ. (2553). *แนวทางบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอแม่เมาะ จังหวัด เชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย.
- ดารินทร์ โคษา. (2555). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายอำเภอวังน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ตรีโชค กางกั้น. (2552). *สภาพและปัญหาการบริหารงานงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเปนมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)* กรุงเทพฯ : ขาวฟาง.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *การศึกษาไทยในยุค Thailand 4.0*. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2563 จาก <https://www.chiangmainews.co.th/page/archives/540859>.
- นิตยธิดา จันดาสงค์. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่ม โรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิลวรรณ วัฒนนา. (2556). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปริศนา สีเงิน. (2559). *สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสาวลักษณ์ พิสิษฐ์ไพบูลย์ และคณะ. (2559). *ขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0*. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2563, จาก <http://www.thaihealth.or.th/Content/33499>
- อุไรรัตน์ ภูคองคา. (2557). *การบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.